

Innowacje pedagogiczne z eTwinning

29 października 2024

Warsztat poprowadzi: **Maria Pirecka – ambasador eTwinning**

“Analfabetami XXI wieku nie będą ci, którzy nie umieją czytać i pisać, ale ci, którzy nie potrafią się uczyć, oduczać i uczyć na nowo”.

– Alvin Toffler,

Zmieniający się dynamicznie świat nie pozostaje bez wpływu na system edukacji, wymuszając zdefiniowanie na nowo roli szkoły oraz zadań dla dyrektora i nauczycieli.

Przed edukacją stanęły wyzwania, które wiążą się z potrzebą kształtowania u uczniów kompetencji niezbędnych, aby przygotować ich do funkcjonowania w świecie i przestrzeni gospodarczej, której nie znamy.

Współczesna szkoła musi rozwijać tzw. kompetencje przyszłości 4K: kreatywność, komunikacja, krytyczne myślenie i kooperacja (współpraca).

Czym jest innowacja pedagogiczna?

- Innowacja pedagogiczna to każde nowatorskie rozwiązanie programowe, organizacyjne lub metodyczne, którego celem jest poprawa jakości pracy szkoły.
- Działalność innowacyjna szkoły jest integralnym elementem działalności szkoły (art. 1 pkt 18, art. 55 ust. 1 pkt 4, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 86 ust. 1 Prawa oświatowego).
- Prawo oświatowe nie określa czy i jakie procedury wewnątrzszkolne należy przyjąć, aby prowadzić działalność innowacyjną.
- Szkoła może to określić sama przyjmując np. procedury wprowadzania innowacji.

O innowacji w ustawie *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)

- Działalność innowacyjna szkoły jest integralnym elementem działalności szkoły/placówki,
- Zniesienie wymogów formalnych, warunkujących według wcześniej obowiązujących przepisów, realizację innowacji, ma wyzwolić kreatywność uczniów i nauczycieli.
- Nie określono w niej czasu zgłoszenia ani rodzaju formularza.
- Tę dokumentację można opracować wg własnego pomysłu lub zmodyfikować poprzednie formularze.

Wdrażanie innowacji

- Od 1.09.2017r. Nie obowiązują przepisy określające formalne warunki działalności innowacyjnej.
- Wdrożenie innowacji powinny regulować wewnętrzne zasady i dokumenty (procedury szkolne).
- Procedury mogą uwzględniać rozwiązania, które przewidywało nieobowiązujące już rozporządzenie MENiS z 9 kwietnia 2002r. W sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki.

Kto decyduje o wprowadzeniu innowacji

- Decyzje w tym zakresie podejmuje dyrektor szkoły (art. 68 ust. 1 pkt.2 oraz art. 55 ust.1 pkt.4 ustawy 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe.
- Dyrektor szkoły może wprowadzić innowację zarządzeniem. Podstawę prawną zarządzenia ws. wprowadzenia innowacji stanowi art. 55 ust. 1 pkt.4 ustawy z 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe.

Działanie innowacyjne powinno być...

- **Celowe** – ma jasno określone efekty, które można dzięki niej uzyskać.
- **Planowe** – zawiera przemyślany harmonogram działań i czynności.
- **Zorganizowane** – przewiduje potrzebne zasoby, ludzi i środki.
- **Kontrolowane** – ma określony sposób ewaluacji.

Charakterystyka innowacji

- Charakteryzuje się systemowym podejściem, nowatorstwem, kreatywnością i trwałością zmian.
- Jej efekty są weryfikowalne.
- Dotyczy czegoś nowego w odniesieniu do podejmowanych działań, oferty edukacyjnej czy dydaktyczno-wychowawczej.
- Ukierunkowana jest na poprawę jakości pracy szkoły.

**Należy pamiętać, że każda innowacja jest zmianą,
lecz nie każda zmiana jest innowacją.**

Rodzaje innowacji

- **Metodyczne** – nowe techniki nauczania, np. metoda projektu, metoda problemowa.
- **Organizacyjne** – zmiana struktury zajęć, np. nauczanie blokowe.
- **Programowe** – modyfikacje w programach nauczania, np. dodanie nowych przedmiotów lub treści.
- **Mieszana - programowa i organizacyjna**
np. Klasa Patronacka eTwinning

Innowacja pedagogiczna z eTwinning

29 października 2024

Rodzaj innowacji	Charakterystyka	Przykłady
Programowa	Dotyczy zmian w realizowanych programach nauczania, ale nie może oznaczać niezrealizowania podstawy programowej.	<ul style="list-style-type: none">• Rozszerzenie programu nauczania o treści nieuwzględnione w podstawie programowej.• Tworzenie bloków edukacyjnych dla realizacji treści z podstawy programowej danego przedmiotu.• Wprowadzenie nowego przedmiotu, dla którego nie została określona podstawa programowa.
Organizacyjna	Odnosi się do organizacji procesu nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• Tworzenie bloków, dla których w ramach jednego programu nauczania realizuje się podstawy programowe kilku przedmiotów.• Realizowanie podstawy programowej metodą projektów.• Modyfikacja organizacji przestrzeni klasowej i szkolnej
Metodyczna	Dotyczy zmian w procesie nauczania.	<ul style="list-style-type: none">• Wykorzystanie nowatorskich pomocy dydaktycznych np. Klocki Korbo.• Wdrożenie gamifikacji, czy też inaczej grywalizacji w edukacji - zastosowanie elementów gier w celu zaangażowania i motywowania uczniów do działania, a przy tym promowania zdobywania wiedzy oraz nabywania umiejętności rozwiązywania problemów.• Wprowadzenie nowych form sprawdzania wiedzy uczniów.

Najważniejsze zasady dotyczące wdrożenia innowacji

- Innowacja może obejmować wszystkie lub wybrane zajęcia edukacyjne;
- Innowacja może obejmować całą szkołę, oddział lub grupę;
- Rozpoczęcie innowacji jest możliwe pod warunkiem zapewnienia przez szkołę odpowiednich warunków kadrowych i organizacyjnych;
- Innowacje wymagające przyznania dodatkowych środków mogą być wdrożone po uzyskaniu zgody OP;
- Nauczyciele uczestniczą w innowacji dobrowolnie;
- Autor/autorzy innowacji wyrażają zgodę na jej prowadzenie w szkole, jeśli została ona wcześniej opublikowana.

Obszary działań innowacyjnych

- Zadania i projekty interdyscyplinarne.
- Rozwijanie kompetencji kluczowych/proinnowacyjnych.
- Niekonwencjonalne zastosowanie TIK.
- Wdrażanie nowatorskich metod/technik/praktyk dydaktycznych.
- Niestandardowy sposób wykorzystania przestrzeni klasowej i szkolnej.
- Modyfikacja tradycyjnego modelu nauczania klasowo-lekcyjnego.

Opracowanie innowacji pedagogicznej w 6 krokach

KROK 1.

Określenie celu wprowadzenia zmian, czyli odpowiedź na pytanie, po co chcemy realizować naszą innowację, na jaką zdiagnozowaną potrzebę chcemy odpowiedzieć i jakie efekty przyniesie jej wdrożenie.

KROK 2.

Opracowanie założeń merytorycznych innowacji, czyli opisanie rozwiązań, które chcemy wprowadzić.

KROK 3.

Harmonogram działań, czyli przygotowanie szczegółowego planu działań w ramach planowanej innowacji.

KROK 4.

Zaplanowanie działań ewaluacyjnych, czyli przygotowanie koncepcji gromadzenia danych na temat przebiegu innowacji i jej efektów.

KROK 5.

Prezentacja koncepcji/projektu innowacji, czyli spotkanie z dyrektorem szkoły i/lub wystąpienie na zebraniu rady pedagogicznej.

KROK 6.

Wdrożenie (lub nie) innowacji, czyli decyzja dyrektora szkoły o realizacji działań innowacyjnych przez nauczyciela.

Co powinna zawierać dokumentacja szkolna dot. innowacji

- Tytuł
- Autor/autorzy innowacji
- Rodzaj innowacji
- Okres realizacji (od ...do)
- Kogo dotyczy innowacja
- Na czym polega nowatorski charakter
- Cele do osiągnięcia, spodziewane efekty przewidywane osiągnięcia
- Przebieg realizacji (plan, harmonogram)
- Potrzebne zasoby (środki dydaktyczne, współpraca z nauczycielami)
- Ewaluacja (metody)

Seymour Papert - twórca teorii uczenia się , którą nazwał konstrukcjonizmem, wskazywał na kolejne cztery ważne fundamenty w edukacji dzieci.

Są nimi – *Projects, Passion, Peers, Play* – czyli 4P - kolejno **projekty, pasja, grupa rówieśnicza i zabawa.**

Wykorzystując „narzędzia 4P” można w naturalny sposób rozwinąć u dzieci kompetencje przyszłości 4K.

Według S.Paperta to uczeń, jego potrzeby, emocje i jego sposób postrzegania świata determinują, jakie metody i narzędzia powinny być wykorzystane przez nauczyciela.

Kluczowym elementem jest uwzględnienie pracy projektowej, która pozwala na zdobywanie nowej wiedzy poprzez doświadczenie.

Projekt edukacyjny

„Zaciekawienie i nauczenie zadawania pytań jest najprostszą drogą rozwoju [...] takie sposoby postępowania i rozumowania budują trwałe fundament wiedzy”

Definicja projektu edukacyjnego

- Projekt edukacyjny to zorganizowane działanie mające na celu realizację konkretnego celu edukacyjnego.
- Projekt edukacyjny, zgodnie z rozporządzeniem MEN obowiązującym od września 2010 r., to „zespołowe, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod”.

Innowacja pedagogiczna z eTwinning

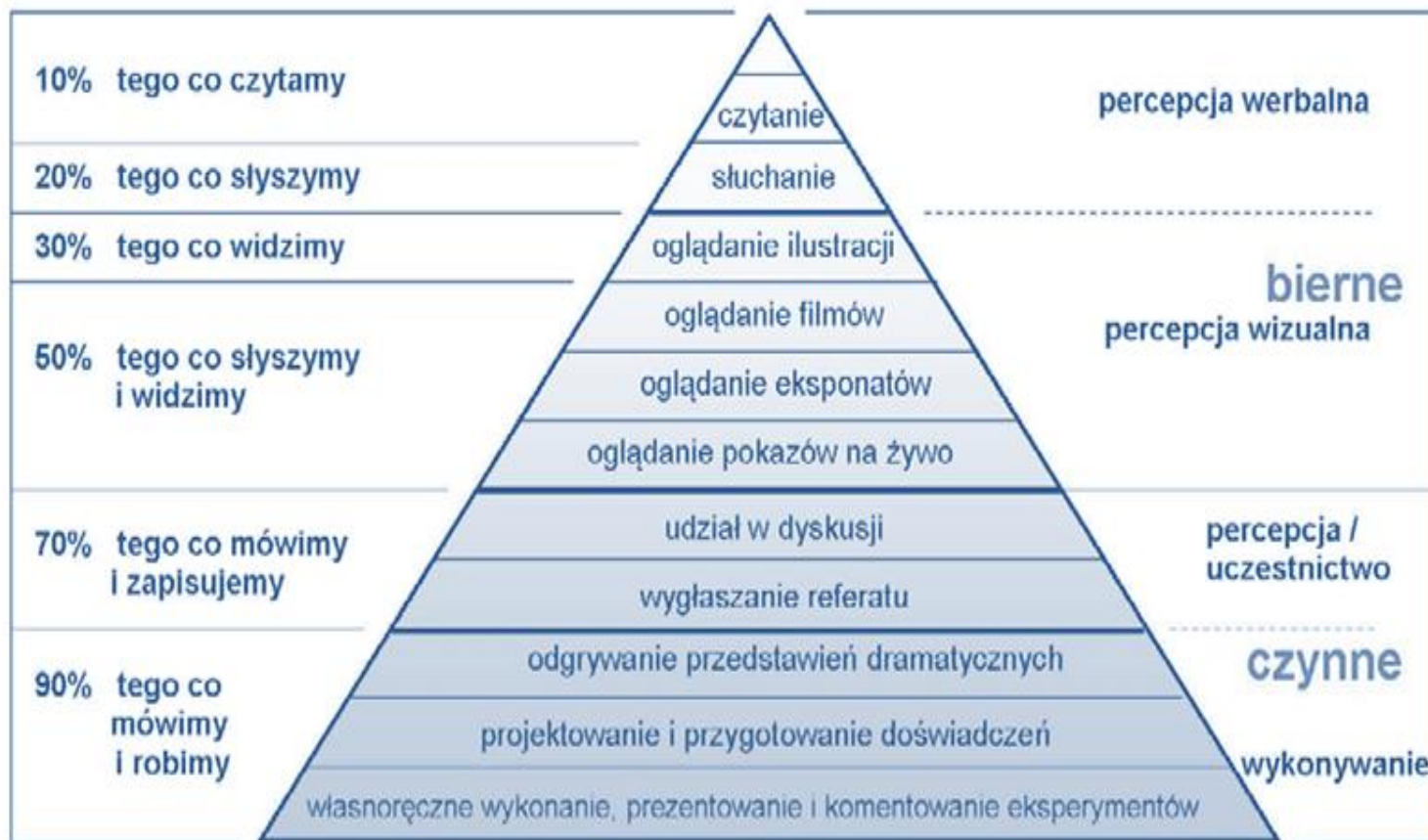
29 października 2024

Piramida zapamiętywania Dale'a

zapamiętujemy na dłużej

zaangażowanie

Metoda projektu

Metoda projektu jest jedną z aktywizujących metod kształcenia lub – szerzej – strategią dydaktyczną.

Metody aktywizujące to metody nauczania zwiększające czynny udział uczących się w zajęciach dydaktycznych.

Cechy projektu edukacyjnego

- Krótkoterminowy
- Konkretne cele
- Współpraca zespołowa uczniów
- Aktywne zaangażowanie uczniów
- Duża samodzielność uczniów w realizacji zadania

Struktura projektu edukacyjnego

- Wprowadzenie/opis projektu
- Cele
- Metody i środki
- Harmonogram działań
- Rezultaty
- Ewaluacja

Podobieństwa między innowacją a projektem

- **Nowatorskość i kreatywność** – zarówno innowacje, jak i projekty edukacyjne wprowadzają nowe sposoby pracy z uczniami, zachęcając ich do twórczego myślenia.
- **Aktywne zaangażowanie uczniów** – obie formy angażują uczniów w sposób aktywny, rozwijając umiejętności samodzielnego myślenia, planowania i współpracy.

Podobieństwa między innowacją a projektem

- **Rola nauczyciela jako mentora** – w obu przypadkach nauczyciel pełni rolę przewodnika, który wspiera uczniów w nauce, zamiast tylko przekazywać wiedzę.
- **Ocena procesu i efektów** – zarówno w innowacjach, jak i projektach kluczowe jest monitorowanie wyników i refleksja nad skutecznością działań.

Różnice między innowacją a projektem

- Zakres i cel:
Innowacje mają szeroki zakres i długoterminowy cel zmiany systemu edukacji, **projekty** skupiają się na realizacji pojedynczych zadań.
- Proces a rezultat:
Innowacja kładzie nacisk na zmianę procesów nauczania, **projekty** edukacyjne na osiągnięcie konkretnego celu w krótkim czasie.

Kluczowe elementy innowacji pedagogicznej, których nie ma w projekcie edukacyjnym:

- **Systemowy i długofalowy charakter** – innowacja pedagogiczna wprowadza trwałą zmianę w sposobie funkcjonowania edukacji w danej szkole lub w całym systemie. **Projekty** mają zasięg ograniczony do realizacji określonego zadania.
- **Wpływ na cały proces dydaktyczny** – innowacje mogą obejmować zmiany programowe, organizacyjne, metodyczne i technologiczne, wpływające na codzienną pracę szkoły. **Projekt** skupia się na realizacji konkretnego celu, nie wpływając na cały proces nauczania.

- **Formalizacja** – wprowadzenie innowacji pedagogicznej wymaga formalnego zgłoszenia i akceptacji organów nadzorujących. **Projekty** edukacyjne są bardziej elastyczne, nie wymagają zgłoszeń do instytucji zewnętrznych.
- **Zintegrowanie różnych dziedzin** – innowacje mogą obejmować wiele przedmiotów i wprowadzać zintegrowane nauczanie. **Projekty** edukacyjne zazwyczaj koncentrują się na jednym wybranym zagadnieniu.
- **Trwałe zmiany w roli nauczyciela** – w ramach innowacji nauczyciele mogą przyjąć nowe role, np. moderatorów czy mentorów, a zmiany w ich pracy mogą stać się trwałym elementem procesu edukacyjnego. **W projekcie** edukacyjnym rola nauczyciela jest ograniczona do koordynatora konkretnego zadania.

- Innowacja pedagogiczna **może być traktowana jako projekt**, ponieważ wprowadza zaplanowaną zmianę i ma jasno określone cele, środki realizacji, harmonogram, a także sposób monitorowania efektów. Jest to proces dobrze zorganizowany i podobny do projektów edukacyjnych, ale **znacznie szerszy** pod względem wpływu i zakresu.
- Jednak innowacja pedagogiczna **wykracza poza zwykły projekt**. Jest to **projekt o charakterze systemowym**, który zmienia sposób działania szkoły lub konkretnego procesu dydaktycznego, w przeciwieństwie do klasycznych projektów, które kończą się po osiągnięciu określonego, często wąskiego celu.

Wnioski końcowe

- **Nie każdy projekt jest innowacją**, ponieważ wiele projektów edukacyjnych to działania krótkoterminowe, bez trwałej zmiany.
- **Każda innowacja może być postrzegana jako projekt** (z punktu widzenia organizacji działań), ale nie jest to zwykły projekt – jest to bardziej **rozbudowany, systemowy projekt**, który zmienia fundamenty procesu edukacyjnego.

Wnioski końcowe

- Wprowadzenie innowacji pedagogicznych oraz realizacja projektów edukacyjnych są kluczowe dla unowocześniania procesu nauczania i podnoszenia jakości kształcenia.
- **Innowacje pedagogiczne** wprowadzają zmiany systemowe, które wpływają na całokształt dydaktyki, natomiast **projekty edukacyjne** są narzędziem angażującym uczniów do współpracy i samodzielnego rozwiązywania problemów.
- Obydwa te elementy są nieodłącznym elementem **nowoczesnej edukacji**.

Konkluzja

- Innowacja pedagogiczna jest trwałą zmianą systemową, a projekt edukacyjny narzędziem krótkoterminowym.
- Nie każdy projekt jest innowacją, ale każda innowacja może być postrzegana jako projekt o szerokim wpływie.
- Program eTwinning daje możliwości realizacji projektów edukacyjnych o charakterze systemowym, a zatem spełniające wszystkie warunki innowacji np. **Klasa Patronacka eTwinning.**

Innowacja pedagogiczna z eTwinning

29 października 2024

Q&A

Zapraszam do kontaktu:

Maria Pirecka

mariapirecka@gmail.com